

محل اداره سی

باب عالی جوارنده ابو .
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر .

امور اداره ایچون محمد رضا
افندی به امور تحریر به ایچون
اذمیدل محمد صبی بکه
مرا جعت اولمیدر درج اولمیان
اوراق اعاده اولماز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هر کون آجقندر .

سَمْعَةُ مَالِكِ بْنِ خَنْزَرٍ

سراط استرا

ولایاتده و درسعادته محل
اقامتینه کوندیرلک اوزره
سنه لکی ۷۰ اتی ایلی ۴۰
غروشه در اداره خانه دن
القی اوزره سنه لکی ۵۰
اتی ایلی ۳۰ غروشه در .
آونله لر سنه ابتدا سنندن
یعنی الی او چنجی نومرو دن
اعتباراً بر سنه لک و یا خود الی
آتی اوله رق قید اولنور .

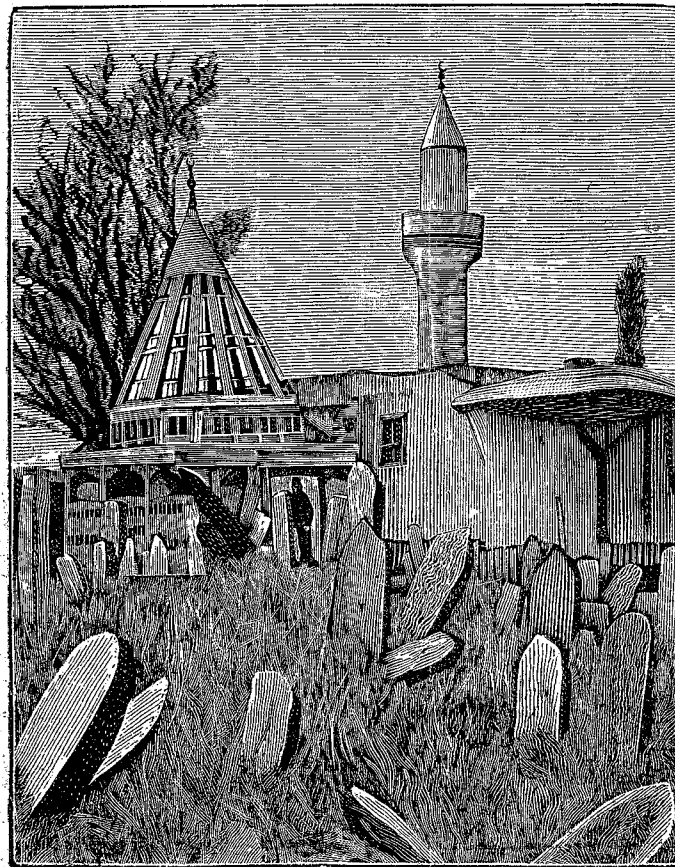
مقالات علمیه و فنییه و واسطه انتشاری ، کلزار ادبیاتک تجلیطه آثار بر

Directeur Mehmed Riza

مدیری : محمد رضا

نومرو ۹۴

نسخه سی ۵ پاره یه در

قونیه ده شیخ صدرالدین جامی و تربیه سی

امور آخرت مجملًا بیسان اولنمش ایسه ده ذات الله وصفات الله دأثر آیتلر کتب توراتیه ده اولدینی کبی همان علی العموم متشابه اولوب هیج بریسی جناب حقک ذاتی، صفاتی لایقيله بیان و تعریف ایتمیشدر .

حال بوکه قرآن کریم کرک الوهیتی و کرک امور آخرتی هر عقل سلیمک قبول ایده جکی بر اسلوب عالی و بر طرز بدیعده مکمل و مفصل بیان ایتمش و حتی بو ایکی مطلبه دأثر شرفزول ایدن آیات بینات قوجه بر علم کلامه بیله مأخذ اولمش و علم مذکورک براهینی دخی او آیتلر ایله تأیید ایدلمیشدر . قرآن کریمک مأخذیتی یالکز علم کلامه ده منحصر قالمیشدر . تصوف ، اخلاق ، اصول ، فقه ، صرف ، نحو ، لغت و سائر علوم و فنون اسلامیه نک کافسی قرأندن اخذ و اقتباس ایدلمیشدر . حتی قرأنده علم طب دخی موجوددر . یو باید بر فقره شهوره دخی واردر که بروجه آتی ذکر اولنور .

اطبای نصارادن بریسی اجله اسلامیه دن بر ذاته (علم ایکی نوع اولوب بریسی علم ادیان دیکری ده علم ابداندر حالبوکه سزک کتابکزده علم ادیان مکملًا موجود ایسه ده علم ابدانه دأثر بر شی یوقدر .) دیمه سی اوزرینه عالم مسلم (بزم کتابکزده جناب حق علم طبی بر آیتک تصفیه بیان بیورمشدر) جوابی ویرر . طیب نصرانی او نصف آیتک بیان اولنمشنی عالم مسلمدن طلب ایدر اوده (سزه حلال و نافع اولان طعاملری بییکز طاهر و تمیز اولان صولری دخی ایچیکز فقط یو باید اسراف ایتمیکز که الله مسرفلری سومز) مآلنده کی نصف آتی قرائت ایدر . بونک اوزرینه طیب نصرانی حضرت رسول اکرم طرفندن دخی یو باید بر حدیث شریف و روایدوب ایتمدیکنی سؤال ایلر . عالم مسلمده بو سؤاله جواب اوله رق (معده

هر خسته لنگ مأوی و منشئ، حیده هر دوانک یکانه رئیسدر . و بدنه آلیشدر . دینک هر غدا و اسباب بقای ویرمیدر .) مآلنده اولان (المده بیت الداء الخ) حدیث شریفی اتیان ایدنجه طیب نصرانی « الحق نیکنز و کتابکز حفظ الصحة و ازاله مرضک باشی اولان شیرلری بیان ایدوب جالینوسه اصلاً احتیاج بر اقامشدر » کلام منصفانه سیله مقابله ده بولنور . فی الواقع قرآن کریمده بدن انسانه نافع و مضر اولان شیرلرک جمله سی مکملًا بیان اولندقدنصکره نصف آیتده ده اطعمه نافعه فی الکزه و اشربه طاهره فی شربمهزه علی طریق الاباحه فرمان صدور ایتمش و حق الانصاف حفظ الصحة دخی بوندن عبارت بولنمش اولدیفندن قرآن کریمک علوم سائر کبی علم طبی ده جامع اولدینی و بناء علیه جالینوسه دکل هیج بر طبیبه حاجت بر اقدینی شبه سزدر .

حالبوکه اگر بزم کتابکز قرآن کریم اولیوبده مثلاً انجیل و تورات کبی بر کتاب اولسه ایدی ذکر اولنسان علومک هیج بریسی اسلامده بولنیه جق ایدی . ایشته بوده او کتاب مینک صدق رسالت احمدیه دلالت ایدن معجزات باهره جمله سندن اولدینی اثبات ایتمکده در .

فاتح درسعالمردن

مری ماضی

فاضل بی عدیل محمود اسعد افندی

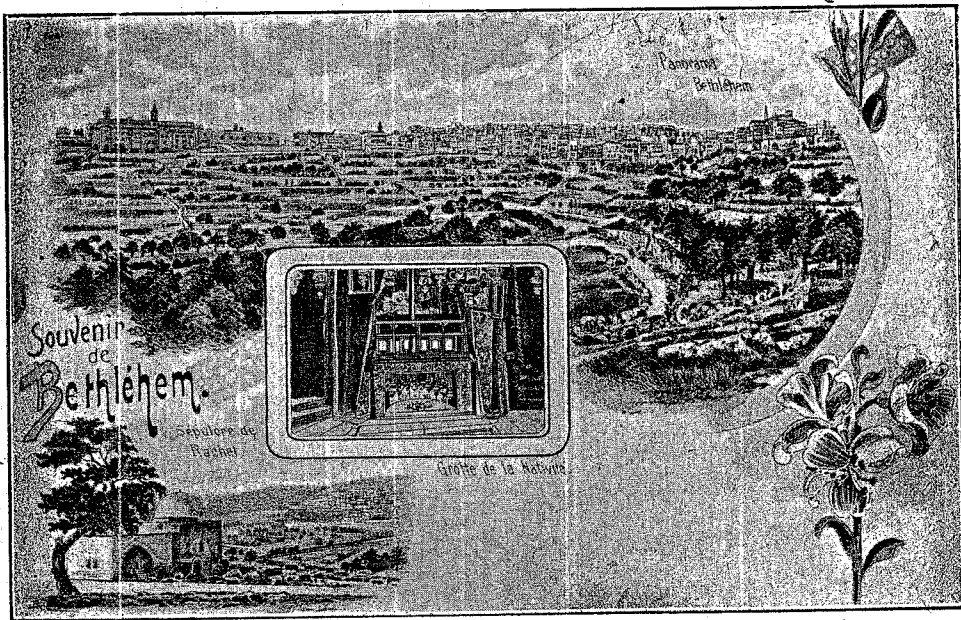
حضر تلرینه

توافقیله عقل و حکمت اوزرینه طرح افتخار ایدن بالجمله مسائل شرعیه کبی تعدد زوجات مسئله مشروعه سنک دخی عقل و حکمت و انسانلرک طباع و امرجه سنه نه قدر موافق اولدینی بر صورت مقنعه ده حل و اثبات بیوزدیه کزدن طولانی سوکیلی

دینلرینک الک اوافق بر مسئله سننده بیله مکنون بولنان خفایای حکمت و علویتنک انکشافی کورمکله قریرالعین اولان موحدینک قلوبنده ذات فاضلانلری حقنده تمکن ایدن حسیات متدارانه نک ترجمانی اولق اوزره بعض تصدیعاتمک مرصنه مساعده بیورلمسنی رجایدرم :

معلوم فضیلتدر که دین اسلامک غشاوه انکاری بیرتماق درجه لرینه کن حقایق باهره سنه قارشو اورو بانک الک قوتلی الک ناقابل تدای مدافعه سی بوکی تریات معنویه خصوصنده یک لایقید یک بی تفحص بولنمیشدر . اوت : دنیانک تلال و جلالنی ، منهای جنوب و شمالنی ، الک خفی اسقامنی ، الک اوزاق اجر امنی کشف ایتمکدن بشقه قرق الی سنه صکره سیاسیات عالملرینک کویستره جکی مناظر اخذ ایده جکی رنک مبهم استقبال بیله نظر ابتصار لرندن قور تولیان دیپلوماتلرک فیلسوفلرک عدم اعتقاد مبدأ و معاد اوزرینه تضاعف ایدن — ویر قومک ، اوزرینه بعث اولنان نبی طرفندن اظهار ایدیلرک معجزه به باقاسی ، بالاتزام کوزلرینی یومماسی کبی مبرم بر حاله بکزه یز — تفافلری و « نعمتک اعظمی ادومیدر » قضیه سنک مقتضای اوزره وار ایسه ده یوق ایسه ده بوندن عبارت ظنیله قایلوب کوکل باغلا دقلری بوی مال و بیوفا آلاشک قات قات فوقنده اولان و هیج اولمزسه اوله اولدینی خبر ویرلن بر سعادتک بر نعمت سرمدیه نک و لواحتیاطاً — فقط همده بحق — تدقیق و تحریسی جهته رغبت کویستمرلری کندیلرینی اتمام ایتمیره جک بر درجه ده در :

فی الحقیقه اوروپا طلاق کبی ، بعض یرلنده ده ضمناً منع مسکرات کبی احکام شرعیه مزک چوغنی ولو طرز دیکرده تقلیده مجبور اولمشدر اما تعبیر ایتمدیکم وجه ایله ساده مجبور اولمشدر . . تحسین ایتمک یاخود

قدس شریف جوارینده بیت اللحم قصبه سی بیت الحمدہ مولدعیسی (ع . م) بیت اللحم طریقندہ تربہ راحیل

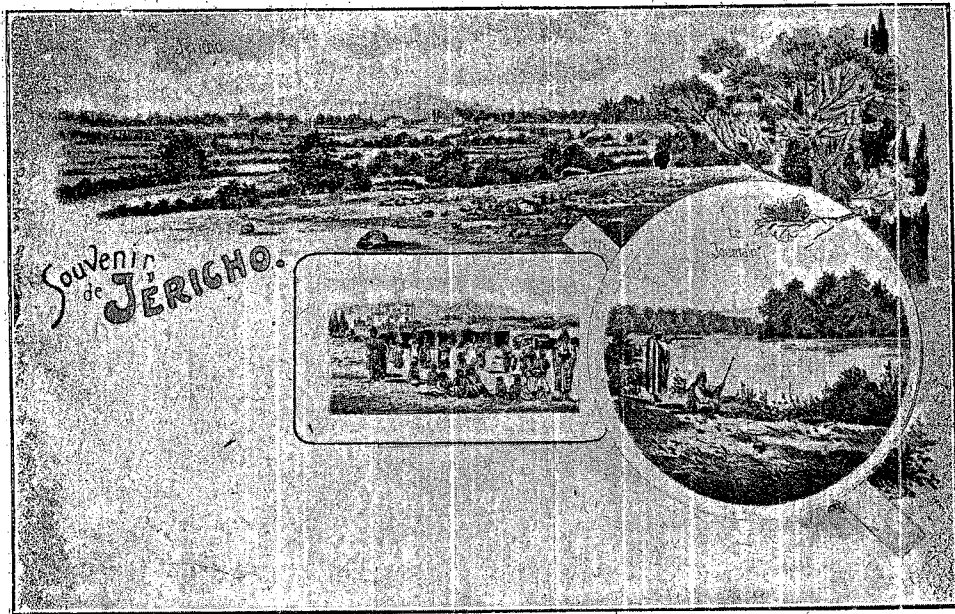
بڑہ قارشو منتدار اولق طرفلرینہ کلانجہ
بوراسی یالکنز او حیوریتلرک لسان حالندہ
طولاشہ بیلمش وصیمی بر لسان قالہ
کچہ عمشدر . اورویا ! قانونلرینک بوقدر
مساعده کارلنی ایله برابرینہ حوزہ استیعابنہ
صیغدیبرہ مادینی انہماک معلومہ باقیلورسہ بزم
تعدد زوجاتیزی دہ ایرکیچ قبولہ مجبور
اولہ جقدر . . فقط بزدن اقتباس ایدلمش
بولنق کبی برقصوردن قورنولہ مہ جفی جہتلہ
ینہ مقابلندہ دریغ شکران ایدیلہ جک ، البتہ
برقولب طاقیلہ جق . . بز تعصبک قویوسنی
اونلردہ کوریبورز . . دہا کچنلردہ احکام
قرآنیہ نک روما قانونلرنندن آلمش اولدیغنی
صیقلمادن یازمدیلریمی ؟ . . رفع اولنان
او آوازہ ادعا دخی قلم محترمکزک صریر
دلپذیری ایله باصدیریلمش ایدی — بوايسہ
روما قانونلرینک کندندن صکرہ کلہ جک بر
دینک ادیان سائرہ غبطہ رسان اولہ جق
شرف وعلویتنی کندیسنی طاقیناق غیرتہ
دوشورلمسی کبی برسرقت معکوسہ نچایندن
بشقه نایدی ؟ . آنک ایچون بو تعدد

زوجانک دہ معقولیتنی آنلرہ تسلیم ایتدیرمکہ
چالشدیفکزدن طولای انفاس قیمتدارکزی
حقیلہ تقدیر ایدہ جک بر خریدارہ مرض [۱]
ایدہ نمش اولدیغکیز واولہ جفکیز دہا کندنی
بینمزده اوزاقدن یقیندن استعجاب ایلدیکی
مناقشات ایله کندینی کوستردی . .

تعدد زوجات بحثندہ کی بو مناقشہ لر
انجق ، محض حقیقت ومنفعت اولان سائر
احکام قرآنیہ کبی بو تعدد زوجانک دہ
مشروعیتی بختیارلغنی احراز ایدن ملتہ
مخصوص وموجب اولہ جفی کثرت تناسلہ
— خارجه افشاسی موافق مصلحت کوریلمین
اختراعات ناریہ کبی — بر دینہ فرصت
واستفادہ اولدیغنی اخطار ایتک اهمیتتی حائز
اولہ یلورلر . تعدد زوجات انجق طلاقک
مشروعیتہ ابتداء معقول اولہ ییلور ایمش . .
دیمک کہ ایش قالہ قالہ تعلیل بالضدہ می
قالمش ؟ . . کندیسنی بنفسہ معقول دککش دہ
اونی ازالہ ایدہ جک اولان طلاق ایچون
معقول ایمش . . حاصلی وارلنی یوق ایدلمسی

[۱] معنای قہیبسی مقصود در .

ایچون مطلوب ایمش . . یاو تعدد ، حالی اوزرینہ
براقیلورسہ مذمومیتدن یقاسنی قورنارہ میہ .
جقمی ؟ . . فاطمہ علیہ خاتم اقدی حضرتلری
کبی برداہیہ صرفان وکال اعتراضہ قیام
ایتدکن صکرہ کندیسندن ، حضرت عمر
(رضی . . .) ک تحدید مہورنسیاہ دائرہ بر
امرلری اوزرینہ فاضلات صحابیہ دن برینک
حضرت عمری «کل اعلم من عمر حق»
الحدرات فی الحال «بیورمہ مجبور ایدن
اعتراض مشہورلری کبی قوتلی سوزلربکلہ
نیردی . . فاطمہ علیہ خاتم اقدی حضرتلرینک
علو کبی ایله بر چوق ارککلرہ نسبتی کلام
ہریدہ شمسک مؤنت قرک مذکر اولدیغنی
حالدہ یکدیگریہ نسبتی اکدیبرہ جق درجہ دہ
اولدیغندن هایدی مشارالہایی بر موقع رفیع
استنادہ براقلم . یا او قریمدہ انتشار ایدن
ترجان بی اذانہ ندیرسکیز ؟ . . استاتسقیقہ
استناداً «دیوب یولہ روان اولیور . صکرہ
سزک فن قاریشدر مکزی ہم مسئلہ نک
دکریہ ہم دہ سزہ چوق کوریبور (۱) تعدد
زوجات بزجہ مشروعدر دیملی کچمیلی دیور .

قدس شریف جوازنده شریعه قریه سیله نهرا الشریعه

اسعد افندی حضرتلری اعتدالکار لقلرنده کی
لطف و نزاکنک او درجه سنی کپرو
آلهرق اوت : تعدد زوجات : اللهک
امربدرده دیسونلر . شو معنای مجازیمچه که
دها برنجی زوجنهک طلب و خطبه سی
انساننده برتعبیر متوارث اولوق ، بناء علیه
جاهلانه اولوق اوزره « اللهک امریله پیغمبرک
قولیله ... » دها اولوم اللهک امری دیرلر .
بورالرده که امرک کیسی تقدیر معناسنه
کیسی ده مابه الشوق اولان نصک (فانکجو ..
متی ...) صورتی یاخود اساس مشروعیته
اعتقادک وجوبی اعتباریله در . نکته اخیریه
مبیدر که زوجاتی جمع اتمک فرض یاخود
واجب اولدینی و مجرد برمساعده دن عبارت
بولندینی . حالده فاعلی عدالت رهایتسزلکله
دکلده محضا فعل جمعی ارتکابندن طولای
لوم و تعبیر ایلمک جالب اکفار اولدینی
علم فقه تصریح ایدیور .. دها دها زوجة
واحد ايله مکنتی اوله میانلر حقندهک زیاده
متعارف و متبادر اولان امرده تحقق و توجه
ایدر .
بومقامده کتب معتبرهک برنده منظور

باقلم حضرت حوا کبی هر سنه چیفته چیفته
بوقدر اولاد طوغورمغه متحمل قادی نه
زده عصمت نبوتله کنیدیسی ایچون آریلان
حصه تقدیر قناعت اتمک خصوصنده
حضرت آدم کبی بر ارکک بوله ماز ایسه که
او کترنده بذور فطرت ذرع ایدم بيله جک
نه قدر ارکک بوله لم . صکره حضرت آدم
(ع م) اوغوللری نه — قدره الله اجنابت
ایجادنه مساعدده ایکن — قیز قارداش لری
ترویج ابتدی ایدی دیه رک نوبت ، بیوک
اتامزک بو اترینه اقتفا اتمک کیمزه می کلیر ؟
« تعدد زوجات بر مساعده در . بوکا
اللهک امری دیمک تعبیر جاهلانه در ، دیور ،
اوت : اخیرا بونی محمود اسعد افندی
حضرتلری (ذات فاضلانلری) ده یازدی
اما بو ، تشریح و اثبات ایدمک استه نیان
بر مسئله ده اعتدالکارانی محافظه ایچون
التزام اولنش بر افراط ، لکن دیدیکم کبی
اعتدالکار لقه افراط یاخود برارخای عنان
ایدی . سنک کبی اوتعبیرک نه درجه لره قدر
جاهلانه و یا قابل تصحیح اولدینی حاصلی
اکنی بونی بیلمدن دکلدی . استریمسک محمود

بر آدمک ، معزز دینزک بر مسئله معقوله سنی
عقل و فقه بیگانه کورمک استه مسنه نسبتله
منزک نصل بر متفنین عالم اسلامی اولدیغکزی
بیلمامسنی ایشتماسنی — کنندی حسابکزه
بيله — قباحندن صایغه جسارت ایدرم .
احکام شرعیه منی ادیان سائرتهک تعصب
سپر لریله اداره و ادامه ایدم بیلان احکام
منسوخه سی کبی عقل و فقه تطبیق قبول
ایتمن و موجود انسانلرک کلده بونلردن
بشقه یالکز و اهمده وجودلری نه احتمال
و یریان انسانلرک طبیعتلری نه کوره مرتب
و منزل بر طاقم لایستل و لایعمل شیرمی
ظن ایدیور ؟ بلکه سز بو غزته جی موده نه
مهرام اکلا تمغه تنزل اتمز سکز حتی بن بيله
ایتم اما احکام شرعیه منزک مزایاسنه اطلاع
سعادتندن محروم بولسان بعض کونه بینانک
دخی او احکام جلیله حقنده فکر و اعتقادک
دمنکی درک سنی طاشیا لری احتمالی قریمدن
بورایه قدر کن صاچهر لک بر قاچ جهله ايله
تدیین ماهیته لزوم کوستردی : « زیاده سینه
قدره الله مساعد ایکن حضرت آدم ایچون
بر حوا یازاتیلدی « دیور . هایدی کتیرسک

حاجزی اولان بردقیقی تدیقات فاضلانله برینه
بر علاوه مؤیده اولمق اوزره عرض ایدم جکم که
تصدیماتمک باشلیجه اسبابی تشکیل ایدن
نقاطدن بریده بوراسی اوله جقدر .
بیورلیورکه : آیت نکاحک طرز تنظیمتک
دلالتنه نظراً تروج مشروعتک مراتب اصلیه
وطبیعیه سنک اقلی ایکی دانه آلمقدرد چونکه
ابتدا برر طریق اصلی اراؤه ایدم بیلیمک
قیینسدن اوله رق ایکیشر اوچر در در آلاک
بیورلدقدنصکره « شاید لازمه عدالت
ومساواته رعایت ایدمیه جکسه کز »
بیوربله رق آریجه بر جمله شرطیه ایلده
وحدت اصولی بیان بیورلیورکه بو طرز
بیانده آریجه وبر مانع اوزرینه تعلیقاً اراؤه
اولنان طریقک اولکی طرق اصلیه نسبتله
بدل وخلف اولسی لازمکه جکفی وضوء
وتیم آیتلرینه قیاس ایله استنباط ممکن
اولور :

کله قریم غزته سنک ایستانتیق سوزینه :
اونک دیدیکی کی کره ارض اوزرنده رجلاک
عددی نسادن آزا اولسه بیله لحوم ودماء
رجاله ایله تغذی ایدن محارباتی نظر دفته
آلنجه عدد رجال بوکون ناقص دکلسه یارین
تناقص ایدم جکی شبهه سز بولندینی ورجلاک
یا مسلاک وخدمتلی مقتضاسی ویاخود
قادیلر کی بر شخصک حمایه سی ائنده بولمغه
عدم احتیاجاری حسیله اختیار تجرد
ایدنلرینه مقابل برقم نسانک تقسیمات
وحدانیه دن صکره آتاماسی لازمکدیک کی
بزم سوزمن ایکنجی و اوچنجی دفعه لوده
تزوج ایتک ایچون قادین بوله بیلنر حقنده
اولدیفندن اگر هراکک برر دانه سی آلیر
وایکنجیسی آلمق استرده منحل قادین
بوله من ایه او وقت تعدد زوجات مسئله سی
فقدان محل ایجابیه کندی کندینه اوزرته دن
قالقار :

برده کله بو مسئله نک مشروعتندن

فواندنن قطع نظرله بونک قلوب عامه ده
یاخود قلوب عوامده تولید ایلدیکی اشمئزازک
شو خوش کورینمک سبی ندر . ها .
بونک سبی اورویاچه مذهب طرفدارانی ،
قادیلرمن جسه حس رقابت ، بزجه ده
قادیلرمنک بو حالی بیلیمکدر ایشته بومسئله یی
مدینه منافی ظن ایدنلرک منشأ غلطی ده
بالاخره « کوره نک » بلاسنه راجع اولان
بو نقطه تشکیل ایتکده در . . . فقط بو
کوره نک سکت استقصایه یک ده اوغرا نیلیمان
اسعافنه آیشیلش اولان آمالی ، بشریتک
قوص قوجا بر شرطی تشکیل ایدن نسانک
آمالی همده هرکسک حسابنه کندی
وزینک اوکنه راست کلوب دیگرلرندن
اول کندینه متحلل بولنانلرک آمالی بسلیدیکی
جهتله بوزنجیری قوپارمق حبل متین مدینی
قوپارمق کسوة تغلیطکارانه سنه بورونه رک
نظرلرده وجدانلرده دهشتنای تحجیم اولور
لکن اولکی متحله یه بر متحله بر حلیله
دها علاوه ایدلسونده برده اوندکصره که
تحولات وجدانییه باقیلسون که برکون
اول — برنجینک منفعت خصوصیه سنه —
عقدی منافی مدینت کورینان رشته ثانیه نک
بودفده قطع وتفکیکی نه قدر مغایر مدینت
وشفقت کورینور اشته احکام شرعیه نک
هر بری ضمنتده منسج اولان « مدینت
صحیحه » نک مدینت کاذبه وموقته دن تقریقی
بوالتباسلرک دفعنه ، بواغلو طه لرک حلنه
وابسته در . شو بر قاج جمله تعدد زوجات
حقنده فکر آباغلا نیلان اشمئزازک بزجه سی
تحلیله دائر اولدی اوله ایه بومیانده عسرت
اعاشه قضیه سی ده ذهنی قورجلامق ایچون
مناسبت بولورکه اوده همان بالکیز دائره
انحصاری داخلنده دوشونولوب ، براوک
خدمات شاقه سندن بشقه او اوک خانمک قدر
وحیثیتله متناسب اولان خدمتلرده بیلله
بریا یا نجینک ضرری فائده سی ایله تلافی ایتمین

معاوتنه احتیاجدن قورتولنماسی قضیه سیله
واو یا نجینک اورتاق نامیله بشقه برخانه یه
ولوا یکنجی خانم اولسی بر یکی خانه ده
خدمتچی صفتیه بولمنسندن دها شرف آور
ومن حیث المجموع قادیلرک محافظه منافی
نقطه نظرندن انسب واجدر اوله جنی جهتلیله
برابر دوشونولمیدر هم بو عسرت تمیش
سابق الذکر حس رقابتک حصوله کتیره جکی
خوشنودسزلغه منی ترتیب اولان تکالیف
انتقامکارانه دن نشئت ایدر . اوله ایه اصل
ایش کندیسندم دیمک اولان واتمدد زوجات
حقنده طویولان نفرتک قادیلرجه سی
تشکیل ایدن او حس رقابتی ده بر مقدار
تعمیق ایدم جک اولور ایه سک ایکی نقطه یه
منشعب بولورز برنجیسی هر قادینک او حالی
کندی ایچون بین النسوان موجب طار
ومحجوبیت کورمسی ایکنجیسی ده زوجندن
استفاده سنک انقساسی ، بر کره بولردن
برنجیسی اولان اوغیرت نسوانیه : جناب
حق قوللرندن « اغیر » [۱] اولدینی حالده
مادامکه بونی مشروع قلمش
حقیقتی کوزلجه ذهنه یرلشدر مکه بر طرف
ایدیلورده ایکی قارداشک بر باباسی اولمق کی
آغیر کلیه جک واخلال حیثیت ایتیه جک
بر کیفیت قیلندن تاقی اولمغه باشلارسه او
زمان بالکیز انتقام استفاده جهتی قالورکه
اوده ایکی قارداش آره سندن دخی جاری
اولان انقسامدن یکده فرقی اولیه جنی
جهتله او قدر اهمیتی حائز او اواز وینه اوزمان
اذهان عامه تعدد زوجاتی — فحشه
ترجیحا — قبول ایدر ووجدانی بوکا
ایصیدیروب بشقه صورتلرله آلداتمز .

(ذیل)

مقاله حاجزی یی تحریر ایتدکنصکره
ایدی که حسین موجی بکک علوم هر بیسی
مدافعه جاهد بکه مقابله لرینی رسمی غزته ده

[۱] فی الحدیث انا اغیر من سعد والله اغیر منی

و یوم انتشارندن بر قاج کون صکره او قودم حسین موجی بک بو خصوصه محرز قصب السبق اولدق لیچون شایان تبریک عظیمدر لر میانه مزده شو صورته انعقاد اید بیورن — و محضا اثر تعارف ازلی اولان — بوقرابت حسیاتدر که بومقاله عاجزی بی ده رسمی غزیه به درج ایتدیر مک ایچون بر سائق بر مرجع اولدی فقط کوکم ولد بهایی افندی حضرتلرینک مدافع لرینی ده کورمک استردی .

فاتح درس عاملرندن

مصطفی صبری

تفکر

جناب حقک، بنی بشره انعام ایلدیکی قوه مفکره، برلمه جواله نافذه در که انسان بو خصیصه جلیله بی ترتیب اقیسه اساسنه مراعات ایله اعمال ایلر سه نتایج حقیقیه بی استحصال ایدر .

انسانک، سعادات صوریه و معنویه سنی مؤدی اوله جق اسبابک استکمالی، فیافی قدرتده جلوه کر اولان مصنوعات بدیعه بی انتها اوزرنده معتبرانه نظر لر اعمالی، تحریرات وجدانیه نک ماضی دینیلن ظلمت آبادانمنتهای طوضری تعمق ایدرک روحک بر طاقم عوالم علویه به اتصالی، قلبک هوا جس ماضیه ایله حسبجالی، دائماً قوه مفکره به عرض احتیاج ایلر .

سموانده موجود و مرئی اولان محیر المعقول بونجه کرات مضیئه، بونجه آیات صمدانیه به عبرت گیرانه ایصال انظار انجق تفکر ایله حصوله کلیر .

کره ارضده مندیج اولان بوقدر بینات ابداع، بوقدر آثار حکمت حقنده اعمال نظر انجق تدبر ایله وجود بولور .

پیشکاهمزده، کندیسنی دائما انظار استحسنانه مرض ایدوب طوران بونجه مائثر بشریه آثار کزیده افکار دکلیدر ؟

سلسله موجوداتک، تحدثات کونیه و انقلابات دهریه نک صور خارجیه سیله اوغراشورق، بوقدر کلیات و مفصلاقی بر برینه تطبیق ایدرک روحی، مبدأ فیضه، مسبب بکانه لازالی به انتقال ایتدیرن تفکر دیدیکمز نور مبین دکلیدر ؟

انسان، بر عالم تهائیده سکون تام ایله علائق و عواثقندن تجرد ایدرک دریای نامنهای تفکره طالعجه قارشیشنده نیجه فراند بی بدل، نیجه بدایع و عبر جلوه نما اولور .

انسان، نفسی بیلیمک، ملکوت وجود نده کی تصرفات الهیه دن خیر اولوق خصوصنده دخی، فکره دینیلان بیت نورک فیض ارشادیه احرازه موفقیت ایلر .

دنیا به کلکدن مقصد، « معرفه الله » ی تحصیل ایتکدر، بو مقصدک حصولی ایسه انجق تفکرات بمدیده، تدبرات مستمره تأمین ایلر .

اذا المرء کانت له فکره

ففي كل شئ له عبره

تفکر، حقیقه ندیم روح، قلب ایچون باعث فیض فنو حدر .

انسانک، هنیکام وحدتنده خیالنه طالمسی، روحیه سولشمسی نه طاتلی عالمدر ؟! عاقل، نور چشم بصیرتی هر هانکی بر صحیفه قدرته، هر هانکی بر بدیعه فطرته اماله ایتسه اورادن بر نصیب عبرته نائل اولدقجه نظرینی کری آله مز .

جناب واجب الوجودک، شوعالم شهوده وضع ایتدیکی انتظام و له رسانه عطف انظار ابتصار ایدن بر حکیم، بو تبتعائنده بولدیغی ذوق روحانی بی هیچ برشیده بوله مز .

جناب حق، قرآن کریمک مواضع عدیده سنده تفکر و تدبر له امر ایدییور، متفکرینی ثنا ایللیور .

ذات الهی بی، پیغمبری لال ایدن حقیقی تفکر، بزم اقتدار منک خارجنده اولدیغندن خواجه دوسرا علیه اکمل التحایا افندمن حضرتلری، بوجهتی نبی بیوره رق مخلوقات الهیه حقنده تفکری امر بیورمشلردر . ابو سعید الحدری « رضی الله عنه »

حضرتلرندن روایت اولیسورکه : حضرت فخر عالم، (کوزلریکزر عبادتدن اولان نصیبی و بریکز) بیورمشر، اصحاب کرام : (کوزلرک عبادتدن اولان نصیبی ندر) دیه سؤال ایدنجه نبی ذیشان افندمن حضرتلری، جواباً (مصحفه نظر ایتک، آیاتنده تفکر ایلیمک، عجائبندن عبرت آلمقد) بیورمشر .

« ان فی خلق السموات آیت کریمه سی نازل اولدیغی کیجه حضرت حکیم کائنات، بکا ایلیمشر و صلا صبحی ایدان ایچون نزد رسالتناهیلرینه کان بلال (رضی الله عنه) . آیت نازله بی تلاوت بیوردقندن صکره (شو آتی او قویوبده حقنده تفکرده بولنیان کیمسه یازیق) بیورمشلردر . بعض اکابر اسلامک تفکر حقنده کی سانحاتی بروجه آتیدر :

بر ساعت تفکر، بر کیجه قائم اولمقدن خیر لیدر . (حسن)

فکر — سکا، حسنات و سیئاتکی کوسترر بر آینه در . (فضیل)

تفکر، عقلک اوزیدر (ابراهیم) آدمک، حکمت اولیان کلامی لغو، تفکر اولیان سکوتی سهو، جالب عبرت اولیان نظری لهودر . (حسن)

نعم الهیه حقنده تفکر، اک فضیلتی عبادتدر . (عمر بن عبدالعزیز)

کوزلریکزه بکایی، قلبلریکزه تفکری عادت ایتدیریکز . (ابوسلیمان)

امر خیر حقنده تفکر، اوخیری ایشلمکه بادی اولور . شردن نادم اولوق، آتی ترک ایتکی موجب اولور .

(ابن عباس)

کلامده، سکوتدن — استنباطده، فکردن استعانه ایلکز

(امام شافعی)

بناءً علی هذا، بومالده انسان ایچون اک مقدس بر وظیفه، مالک اولدیغی قوه